

A fentiek alapján a képviselendő magyar álláspontra az alábbi javaslatot tesszük:

**Magyar álláspont az állami támogatás szabályainak a közszolgálati
műsorszolgáltatásra történő alkalmazásáról szóló bizottsági közlemény
tervezetéről**

Általános megjegyzések

Az Európai Bizottság által kidolgozott javaslat a 2001/C 320/04 számú közlemény jelentősen átdolgozott és kibővített módosítása. A Bizottság összességében elfogadta azt a véleményt, hogy az audiovizuális médiapiacra bekövetkezett jelentős változások – elsősorban az online alapú új média-szolgáltatások gyorsuló terjedése – szükségessé teszik a közszolgálati műsorszolgáltatásra vonatkozó állami támogatási szabályok felülvizsgálatát, aktualizálását.

A javaslat összességében minden olyan kérdéssel foglalkozik, illetve azokra igyekszik választ adni, amelyek a módosítást megelőző első konzultációs szakaszban, idén februárban a tagállamokban kiküldött kérdőívben is szerepeltek. Üdvözlendő, hogy a dokumentum viszonylag részletesen foglalkozik a lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatások, illetve a fizetős szolgáltatások témakörével, az egyes részletek tekintetében azonban néhány esetben olyan megállapításra jut, amelyek megvalósulása a jövőben indokolatlanul gátolhatja e terület fejlődését.

Álláspontunk szerint a tervezet túlzottan és alaptalanul óvatos a lekérhető audiovizuális szolgáltatások megítélésével kapcsolatban. E túlzott óvatosság abból adódik, hogy a szöveg több helyen azonos módon kezeli a lekérhető és a fizetős szolgáltatásokat, noha két teljesen különálló kategóriáról van szó. Míg a fizetős szolgáltatások szerepe az állami kompenzációval ellátott közszolgáltatások területén indokolhat egyfajta óvatosságot és szigorú az állami támogatásokat vizsgáló közösségi szervek részéről, addig a lekérhető szolgáltatásokkal szemben ez nem önmagában nem indokolt.

A tervezetnek le kellene szögeznie, hogy – összhangban az egy évvel ezelőtt elfogadott Audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelvvel – napjainkban a lekérhető audiovizuális szolgáltatások közel egyenrangú helyet foglalnak el a lineáris (televíziós) szolgáltatásokkal, médiaszabályozási tekintetben hasonló megítélés alá esnek, a piaci tendenciák pedig arra mutatnak, hogy e tartalomszolgáltatási forma a jövőben egyre nagyobb helyet foglal el a teljes tartalomszolgáltatási szektorban.

A „hagyományos” (lineáris szolgáltatásokra építő) média térvészése évről-évre jelentősebb, ezen belül pedig a közszolgálati média pozíciói több tagállamban még inkább gyengülnek. A francia EU elnökség alatt, Strasbourgbán a közszolgálati média jövőbeni szerepéről rendezett konferencia egyik fő következtetése éppen az volt, hogy ha nem akarjuk a közszolgálati médiát végleg marginális szerepbe kényszeríteni, nemcsak fel kell készítenünk a teljesen átalakuló médiapiacra belüli új feladatokra, hanem eszközöket kell adnunk a kezébe ahhoz, hogy e változásoknak az élére állhasson.

Részletes észrevételek

Fentieknek megfelelően a Piaci fejlemények című 6.1.2. pont elején javasoljuk annak rögzítését, hogy (ha már a tervezet elismeri a technológiasemlegesség elvét) a lineáris és a lekérhető médiaszolgáltatások a XXI. században egyenlő megítélés alá kell, hogy essenek. Különbségtétel a tartalomszabályozás területén lehet indokolt, ahogy azt az AVMSZ irányelv is tükrözi.

Az 52. pont áttér a fizetős szolgáltatások tárgyalására, és azokat több helyütt azonos kontextusban említi a lekérhető szolgáltatásokkal, noha két teljesen eltérő kategóriáról van szó. Álláspontunk szerint ebben a pontban egyértelműbben jelezni kellene, hogy egymástól függetlenül léteznek a lineáris és lekérhető szolgáltatások, illetve a szabadon fogható (ingyenes) és a fizetős médiaszolgáltatások kategóriái, és a lekérhető szolgáltatások nem feltétlenül fizetősek is. A közlemény tárgya (az állami támogatások kompatibilitása) szempontjából nyilvánvalóan relevánsabb a „fizetős-ingyenes” felosztás, mint a „lineáris-lekérhető” kategóriapár. Az 52. pont utolsó mondata ugyan csupán tényközlés, de nem volna szerencsés, ha egyes korábbi tagállami döntések határoznák meg a Bizottság jövőbeni hozzáállását ezen új médiaszolgáltatásokhoz, így ennek a mondatnak a törlését javasoljuk.

Az 54. pontban foglaltakkal elviekben egyet lehet érteni, bár a prémiumtartalmak esetében a zárójeles példa konkrét említése nem szerencsés (miért pont egy BL döntő van kiemelve?), mivel a prémium műsorok fogalma többé-kevésbé egyértelmű a piacon (kiemelten értékes közvetítési vagy sugárzási joggal bíró sportesemények és filmek).

Az 57. pont szerint a tagállamok feladata annak előzetes megállapítása, hogy egy jelentős új szolgáltatás a társadalom demokratikus, társadalmi és kulturális igényeit elégíti-e ki. Ezt a vizsgálatot a tagállamnak kell lebonyolítania, ennek módjáról azonban a tervezet túlságosan és indokolatlanul részletező. (Kivéve az 59. pontot, ahol nem egyértelmű, hogy a dokumentum mit ért „érdekelt felek” alatt. Feltehetően a többi piaci szereplőről van szó.) A 60-62. pontok megvalósításuk esetén indokolatlan terhet rónának a közszolgálati műsorszolgáltatókra, az azokat felügyelő szervekre, illetve túlzott anyagi ráfordítást igényelnének.

Álláspontunk szerint az előzetes hatásvizsgálat részletes feltételeit a tagállamnak kellene meghatároznia, majd a Bizottság számára igazolnia, hogy az új szolgáltatások elindításáról szóló döntést a kellő információk birtokában hozta meg. Különösen indokolatlannak tartjuk a 61. pontban meghatározott részletes piacelemzést, amelynek terjedelme sok esetben messze túlmutatna az egyes elindítandó szolgáltatás hatókörén.

A 62. pontban elegendő volna annak kimondása, hogy a vizsgálatot külső és független személynek, illetve szervnek kell lebonyolítania. Az egyes eljárási biztosítékok részletes előírása ugyancsak túlzó, különösen tekintettel arra, hogy a 64. pont szerint a Bizottságnak a tagállami vizsgálatról függetlenül joga van ellenőrizni a Szerződés rendelkezéseinek tagállami betartását.

Budapest, 2008. december 1.